

Юрий КОКОВ: Закондан таймазга - андан тюз жол жокъду

КЪМР-ни Башчысы, республиканы былылны озган тёрт айнда социальный-экономика айнууну эсептерине атап, ишни кенгеш бардырганды. Аны башлай, Юрий Кокос министрстволаны бла ведомстволаны оюнуларны, право нызамны сакълуу структураны эчки составларны, жер-жерли администрацияны башчыларны Улуу Хорланны 70-жылгына жораланган кзууачлы ишлон бийик даражада барыуларын жалчтыкчалары кочон ыспас этгенди.

Вице-премьер-билим берүү, илму эмда жаш төлөню ишлери жаны бла министр Нина Емузаваны ЕГО-ни бардырыуга школа кылай хазырланганлары юсюндөн билдириуе тынгылап, КЪМР-ни Башчысы экзаменлени кезимде аяны беруно жоруларны бузукпуктула не кыдар аз болура, тапсыз болула кыралмаз эгерге кереклиси эсептергенди. Ол кыйын болмазга керекди, негденде бу ишни кырауда саныу жыйындарга, 2014 жылда Къабарты-Малкырада экзаменлени баруу халларны федерал ара игиге санаганды, дегенди.

Кыргызстандын улукчулары ишлерине эчки эс буртуу кереклиси да чертлениди. Буга гатада 130 адам, экзаменле кылай барганларына кырауга эркилик берилирин излеп, заявление жазгандыла. Федерал келечилден да отуздан адам республикага келгенди.

Быйлыны озган тёрт айнда эсепте блуа КЪМР-ни Правительство суну Председатели Мусулканы Алий шагъырай этгенди. Ол

Парламент Рыноклада жалны кыайгысын кёргендиде

КЪМР-ни Парламентини Экономика, инвестиция эм предпринимательство жаны бла комитетини жыйлыу-нда республикада рыноканы ишлери кзуруу вопрларны кырапганды. Аны башчысы Заур Ашев ачык ушакны кезиунде бу сферада битеу проблемала туура этиликтерине, аяны кетерино жоллары табылыкчаларына ушанганын айтканды.

Парламентини Председатели орунбасары Натби Бозиев кенгешде сюзолгон вопр артыкында магъаналы болганын чертгенди. Рынок система кенгери барды, экономика болуму бла бирге сатыу-алуу да торленди деп, ол адамданы кыюулыкчаларына себеплик этгенин, аяны харжонко жумушарын толтурууга онг беренин чертгенди.

КЪМР-ни промышленность эм сатыу-алуу министрини орунбасары Александр Бирок кесини докладында республикада рынок сферда мал иги болганын, сатыу-алуу объекте кёбейгенди, базарланы кыайгы-тек-

ника онгары кючленгенлерин, качество игиленингени кытапганды. Алай, ол белгилегенича, бир-бир федерал законланы излелери толтурулмайды. Бек алгъа уа административе жуунак тартуу бла байламлы болган статьяларга бузукпукту этиди. Ол санда сатыу-алуу жерлени арендатырга беруно юсюндөн келишимле бир-бир базарлада жарашдырмалы кыладыла. Аяны жарашдырмалы бла кюреширликери белгилени эди. Губачиков ол иш не халда болганын билдирге оюнгенди.

Иш беричюлене «КЪМР-ни промышленниклери бла предпринимательнерини союзуно» регион бөлуюню башчысы Жантемир Губачиков эки жыл мындан алгъа Парламентде бу вопр сюзолгон кенгештен сора Правительствога республиканы элдеринде эл молк оперативлени кырауга деген эгертиу этиленин айтканды. Ала этилме бакаларында эс-дуроген тирлиени сатып алып, Правительствого республиканы элдеринде эл молк оперативлени кырауга деген эгертиу этиленин айтканды. Ала этилме бакаларында эс-дуроген тирлиени сатып алып, Правительствого республиканы элдеринде эл молк оперативлени кырауга деген эгертиу этиленин айтканды.

Битеу рыноклада да информативлени багыты Алай аладан бирлери тамаша жерледе орнатылыпды неда федерал законларга бузукпукту этип жарашдырылгандыла. Андан сора да, сатыуула кёкюреклеринде атлары, тукумлары жазылган картчакаланы жюртмөйдиле.

Иш беричюлене «КЪМР-ни промышленниклери бла предпринимательнерини союзуно» регион бөлуюню башчысы Жантемир Губачиков эки жыл мындан алгъа Парламентде бу вопр сюзолгон кенгештен сора Правительствога республиканы элдеринде эл молк оперативлени кырауга деген эгертиу этиленин айтканды. Ала этилме бакаларында эс-дуроген тирлиени сатып алып, Правительствого республиканы элдеринде эл молк оперативлени кырауга деген эгертиу этиленин айтканды.

Хыры 2-чи бетдеи.

ШАГЪЫРЕЙЛЕНУ Терек бахчала терк айнып барадыла

Шабат кюн Лескен району Анзорей элинде, Къабарты-Малкыраны Правительство суну Председатели Мусулканы Алий, аны орунбасары, эл молк министр Мувед Эдов, муниципалитетини администрациясыны башчысы Аслан Афанов да кытышып, бир кыуам магъаналы иш тамамланганды. Биринчиден, кыонак-ла шёндого, терк айнып технологияланы хайырланган кыурала турган терек бахчада болгандыла. Мында болум бла шагъырейленгендерден сора ала терекчиле да орнатхандыла.

Бахчаны 20 гектар жерде «Агро - Логистика» предприятие кырал башлаганды. Аны тагыраак Анзор Битков билдиргенге кере, шёндө иш-

сортлудула, кеслери да республиканы питомниклеринде айнытылгандыла. Эки-чон жылдан терекле хайыр берип башлаыкыдыла. Ол кезимде хар гектардан 70-80 тонна алма жыйылыкды. Молкде сау жылы жыйырма адам урунурукду. Кюз артын-да уа кезилу ишлесе адамла алыкыдыла. Анзор Битков айтканга кере, баха толусунай бир айдан хазыр боллукду.

Белгилесича, КЪМР-ни Башчысы быйылгы жылы республикада эл молкде атаганды. Аны чеклеринде терк бахчалыкны бедюроуге да уллу эс бурулды. Быйыл республикада терк айныган терек бахчалардан 1300 гектар салырга умут бартыла, 2020 жылга уа аяны санын 10 миң гектардан аспамаз жетдирге керекбиз, - дегенди Му-

скулканы Алий. - Дагыда жуукъ заманда такта кёгелени, жемшени сакъларча, 75 миң тонна продукция сыйынган комплекс да салыныкыды. Биюкюлдеде рынокда сатылынган алмаланы 75 проценти тыш кыралладан келтириледи. Ол шарт кырал-ны аш-азык жылы бла кыорк-

узулгунда да заран этеди. Аны себепли бизни борчубуз - импортту алышынырууну чеклеринде кесибизде чыгарылган продукцияны өлчөмүн рынокда 80-90 процентте кёбейтиргеди. Районлада, предпринимательде да тири кытышып иш барса, салынган борчланы толтуруубуз деп уллу ышанылук барды.

Биюкюлдеде Къабарты-Малкырада терек бахчала 4300 гектарны аладыла. Андан 3700 гектарда терк айныган терекле өсөдиле. Шёндө бу бөлөмге себепликте деп тиийли Федерал программаны чеклеринде кырал бюджеттен республикага 350 миллион сом жиберилгенди. Лескен району юсюндөн айтханда уа, былай бахчала мында биюкюлдеде 170 гектар жерни аладыла. Жуукъ кезимде аяны саны 200-ге жетерикди, - дегенди КЪМР-ни Правительство суну Председатели орунбасары, эл молк министр Мувед Эдов.

Ол кюн аны 2-чи номерли школунда жангы спорт зал да ачылганды. Къонакыла, тутушудан гичте гёжөплени усталыкчаларына ыспас этип, келир заманда мындан белгили чөлгюндө, устала чыгарларын тежегендиде. Ызы бла, Улуу Хорланны 70-жылгына аталып, элчи кыйырында бардырылган ат чарилеге да кырагандыла кыонакыла. Анда Мусулканы Алий ветеранлары байрам бла алгышыла, аха саугыла да этгенди.

КЪРДАНЛАНЫ СОЛЕМЕН.

БИЛДИРИУ Быргыла жаныгыла

Нальчикни хурметли жамауаты эмда кыонакчалары!

Нальчик шахор округу жер-жерли администрациясы быйыл 19-чу майдан Юг-Запад микрорайонда жылуу борган быргылагы ремонт этиу бошлонганын юсюндөн билдирди. Ол 2015 жылы 3-чу августуна дергези кезиу-кезиу бардырылганды. 1-чи кезимде (19-30-чу майда) ол ишле «Галерея» сатыу-алуу араны тийресинде ТК-51а теллорассадан бошлал Тарчовк эмда Киров орамла бирге тыюбени жерге дергези бардырылгандыла. Ол кезимде транспорт Тарчовк орамдан бошлал Киров орам бла «Галерея» сатыу-алуу араны мекамы бла тегерек айлан, Тарчовк орамга чыгып, андан ары маршруттуу бла барлыкды.

2-чи кезимде (1-чи июндан 20-чи июльга дергези) Киров - Тарчовк орамдан бошлал Кулиев орамга дергези теллорассад алышырылды. Ол ишле борган заманда бу орамлада транспорт тохталыкыды. Аны хар тюрлю-соне да смехни орамла бла жюрюге тошерикди. Тролейбусла уа Кулиев эмда Киров орамланы июльшомеда быргылау кыдыла.

3-чу кезимде (20-чи июндан 3-чу августу дергези) ремонт ишле Киров эмда Кулиев орамла бирге тыюбени жерден бошлал Кулиев орамда 18-чи номерли юйге дергези бардырылгандыла. Ол кезимде Кулиев орам транспортто жобилыкды.

Нальчик шахор округу администрациясыны башчысы орунбасары Анатолий Тонконов билдиргенге кере, жангыртуу ишле билей кенг Нальчик биринчи жер бардырылдыла. «Юг-Запад» котельня 1982 жылда ишленген эди, андан бери 30 жылдан аслам заманын ичинде жылуу борган быргыла бир жерге да алышырылгандыла. Ала уа шахарны 35 миң чыкыл бир адам, билем беруноуу бла саууктуу сакълууну 30 объектти жылуу бла жалчытадыла. Быргыланы 550 километрини алышыдырылганды белгилениди. Ол иш тамамласа, жуукъ жыйырма илчинде шахарчыла жылуу бла ишаныгы жалчатылып турлукдула.

Москвага ашырыу

Кызыл галстукланы - Кызыл майданда

Озган байрым кюн Нальчикте темир жол вокзалда башха заманладан эсе кёп адам жыйылган эди. Ала Москвага отуз эки школчуну ашыра келгендиде. Аяны пионерге Москвада Кызыл майданда кзууачлы халда алылдыла.

«Биз кыраланы ара шахар республиканы районырандан экишер-ючюшер сабын айрып жибербиз. Алгач Пионерлени конюню алында кыралны кёп башха жерлеринден келген школчула бла бирге Кызыл майданда кызыл галстукла тагарыкыдыла. Ол намыслы ишши уа КПРФ-ни тамасы Геннадий Зогаган эм партияны башха келечилери тамамларкыдыла, - дегенди Коммунист партияны Нальчик шахор комитетини кыурау секторуну тамасы Бадаланы Алим.

Ол Кырал Думаны депутаты Анатолий Бифовну хайырландан республикадан сабыле бу жол бла аллай кыуачлы ишши ююнчөкө керек кытышанларын да билдиргенди. Бизни келечилерибизни жолгъа, Москвада турган кюллеринде да кыралланы ол кеси боюнуу алынды да чертгенди. Ол кюн Москвага барлыкчаланы ашырырга РФ-ни Коммунист партиясыны Къабарты-Малкырада республикалы бөлуюню комитетини башчысы Борис Паштов да келгенди. Ол ара шахарга атланганлагъа кызыл галстукчу магъанасын юсюндөн колголе келтирип айтханды аяны намыслары бла жюрю-тюрө кереклисин чертгенди. Сабылге кеслерин там айтхандан чыкмазлыкчаларын айтыпс артка кыайтырларын айттып, ата-анала, ыныла, аппала, усталда да сөлөшгендиде. Москвага барганланы араларында Хасания элчи 4-чи номерли орау школуну эки окуучуу да болгандыла. 4-чи класдан Ксаналаны Ануар бла Мисирланы Фарида. Ала ары кыкылклары онг иги окугъанлары ююн сайлангандыла. Бизге билдиргенлерича, школчларыбызны билгерлени комсомолчу Рустам Фашмухов барды. Алагъа РФ-ни Кызыл Думасыны депутаты эмда КПРФ-ни Ара комитетини секретары Казбек Тайсаев тобердикди.

ХОПЛАНЫ Марзият. Суратчы автор алганды.

Жазылы - 2015

Газета издаётся на балкарском языке с 1924 года.

Интернет-версия: zaman.kbr.ru

ЗАМАН

Хурметли жамаат!
2015 жылны экинчи жарымына жазылуу кампания андан ары бардырылады.

Сиз «Заман» газетте почта сывазны кыайсы бөлуюмде да жазылырга боллуксуз. Алгачкы жазылууну багъасы тюрленмегенди - **839 сом 88 капек**, почтага барып газетни кеси алганнга - **758 сом 76 капек**.

Бу магъаналы ишни узакъга созмагызы!

Бизин индексбиз - 51532

Рыноклада жалны кыйгысын кӱргендиле

Азыр, Апы 1-чи бетдеди.

Александр Бирок кооперация адамлары, бек апага уа эплиени, кыолайлыкларын едорюрге он берлигин чертгенди. Аны айтанна кӱре, бу жаны баш иш баштанганды. Биогендоже 300 сатуу алыу жерни болулары тинтиледи, бу иш бошлагандан тарау уа кооперативени фыйдалыкларын кӱторуу жаны баш план жарашдырылыгыды.

Наби Бозиев а, санитар жоруклага бузуктуктула этип, терк окуна зыраф болган ашарыклары павильондадан тышанда сатууну проблемасын кӱргенди, ол санда сатуо, кыолайлыктын, башкагыны, этип, Бу кемчилик кылай кетерилдик деген соругу жууал бере, Александр Бирок ол административе бузуктук болганын айтканды.

Аланы тохтаууга жер-жерли административени прауларын сактауу сферда назор этиу эм адамны ырааттыгы жаны баш федерал службаны КъМР-де Управлениснын баш специалисти-эксперти Болупланы Елена Шевченко, Александр Бирок, план баш белгиленген эмда

Доклады айтанна кӱре, алайда жерлени сатуучула кеслери кыурайыла. Болсада Управленины кулукчылары армарка бардырылган конюле, алайда болуп, тазаклык сакталынына кыурайыды.

Аслан Гукетлов депутаттаны эслерин армаркада сатуучулары арасында саудогерчилик болганына бурганды. Ол себептен багытала бӱгенди. «Алай эттенген жерлени хак баш беруино юсюнден онуга жагыдан кыаралады. Кеслерино продукцияларын сатканлага уа жерге, алгычна, хакысы берилдикле», - дегенди ол.

Жыйылууда дагында сатуучулары жерлени жартысы кеси предпринятилары баш миолкерчибиз чыгарган товарларга берилге керектисин юсюнден да айтылганды, аны амаллары да сюзолгонди.

Кенеште айтылганын эсте алып, КъМР-ни Промышленостуна, Потребителени праволарын сактауу сферда назор жаны баш федерал службаны Управленинысына, жер-жерли самоуправление органлага, рынокала башчылык этген компанияла тийишли эсгерилеуе кабыл этилгенди.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

ОЮМЛА

Школ не затлагга юйретирге керекди?

Шӱндого школну баш борчу биогендоже неди деген соругу бек мағаналык денири. Анга жууап изилдей, биогендоже специалистте баш ушакыла бардырганбыз.

Жамауат ичинде тийишли жапшарча

Тырнауу шахарны экинчи номерли школуну директору Гюлюляны Ханасфини оюмуна кӱре, ар сабий хакы, бу миллеттин инсаны, жамауатны адамы болганын севзеге керекди. «Бизни жашауубузда кӱп сейрилик шарт барды. Сӱз ючюн, Тетулуаны Хадис «Къайсынга кӱп азамат» деген проектти кеси кырганды. Аны баштап, аны буйрук берилгенди. Ол миллетни этемлеги - Кулупланы Къайсынны жерине билеу да дундан позитивни сойген адамла келип, табаныча амала кырайды. Тӱрегенин малчы жаны тымпагыра конюне жарысган адамлары жыйганды.

бардыла. Хар инсан да ма аллай кыауулманы бирине кӱошусла ижиди. Мени акылымга кӱре, Тетулуаны Хадисни, Хаджилини Даниялны проектири школаны окутуу-юйретуу программаларына киргирге керекди. Бу сейрилик адамла баш школчула танышсала, себоз, тероо. Школ жашуу баш байламлы болуга борчлуду. Хар сабий миллетини тарыхын, аны тилин биле, ала баш этемленеге керекди. Аны устала сохталарында башка миллетлени кулураларына сейрилерин да кӱдорюрге кылууда.

Милдет эм интернационал сезимлени байландырырга билеу милет республиканы бирини беруи системаларында проблемалар бир бирлерине ушайдыла. Чечени Аллерой элинде школну директору Хамзат Хамидовну оюмуна кӱре, школ сабийлини жалдан кеслерино миллетлени себозе юйретуу баш чекленеи, башка хакылагыда да хурмет этерге юйретирге керекди. «Жарыктуу, урушу жылларында эм андан сора да Чеченден башка миллетлени адамлары кӱчӱп кеткенди. Аны атасындан бизни сабийлерге асламысында аны тиллерине сӱлөөледи, орус тилин, алгычна, элдэ билмедилеи.

Арт жылдада Россейни уллу шахарында, тыш кырайлада окутуу баш адамлар башы сӱз иги да азылган барды. Мен болуму тюрлендирер ючюн, башчылык эттен школду башка миллетли юч устасын ише алганмы. Сабилге ала баш жалдан орус тилде сӱлөөлӱдӱ. Биогендоже школну борчу не шахарда да, кыайсы кырайда да башын кенчидиралык, адамла баш жарашып жашалык, жаш тӱрегине бӱсӱрду. Ангылаймы, аны тилибизни кыдаруу кесибиздин кылуубузады. Аны айнытырга борчлуду. Алай орус, инглиз, аны кыой да, кытай тилде да кереклиде билге, Жашуу кӱргӱзгӱдӱ - ишине хар инсанга да бийик тил культура керекди. Иш кыайда таспан да, анда жашарга тошюн кылады биогендоже. Аны себепли кӱп тиллени билуу марда болуктуду жуууу заманда.

Жан арууа билшу

Тырнауу шахарда «Энцилик болган сабий» деген ара ачылганын ол жыл болады. Анга башчылык Моллаланы Зарета этеди. Ол «Заман» газетте интервьюсунда баш айтынды. «Биз сабий сакдагга жорюмеген инвалид балачыкыла баш ишлейбиз. Аны специалисттерибиз болушандан сора орта школдада окуяладыла саукуллула баш билге. Сабий сактады деп аны юйден чыгарып арууа туругга жарамайды, айнытырга керекди. Не сейр, сынаубузу кӱргӱзгӱдӱ - школда да саукуллула аллайлагы кыолайлардан келгенча болушайды. Адамлык олду - кыаруусуга эс тапчуру.

Школ сабийлини юйретирге керекди. Бир жагына тюртолген, сансыз адамыбыз жокчуу, хар инсан да чексиз багыталды. Тауулада жарты жашаганыла сакталгга болушу не заманда

да ашык тӱре болганды. Ол огурулу адебитини биогендоже да жорютеуге керекди».

Усталыкны ишескӱз сайлау

Биз ушак бардырган специалистте дагында школну бир борчу чертгенди - сабийлеге усталык сайлагга болушуру. Бу сактагга гуманитарий иш табалмайдыла, техникерий усталыкчылар болганына уа жетмейди. Сӱз ючюн, бусактада Россейде кӱп жоз баш эпли мил программист бардыла, кереклиси уа - миллени битеу айынган кырайла технополиганын кыайрында байыналдыла. Россей алык ол кырайлыны санама кырайды, аны технополиганыла аслам эс буруп билганды.

Хар зат - аш-суу, ичим, жашуу журтла да - конюден-конюне багылы болуп бардыны, аны себепли мектепти бошатыла, ата-анала да, вузду сайлау турпу, аны бошандан сора кыайда ишлерге болуктуду деген соругуа жууап табарга изилдейди. Бир-бир школна вузла баш байламлы жорютӱп башагандыла. Сӱз ючюн, Нальчик шахарны экинчи тилинде нефть эм газ баш байламлы вузлага сабийлини тынгылы жазырлар ючюн, энци класс барды.

Жууу заманда - 2020 жылдан башлап - кырай бек керекли эпли усталыкчыла берилди ахча бюджеттен. Кыалганна контракт халда окузукчула. Аны себепли «не билим изилес», «кыайда ишлерге уагул этсе» деген соругула жууап берер ючюн, терен сатыш этерге тошеркиди.

БАЙСЫЛПАНЫ Марзиг.

КЪАРМАСЫУ

Аз-аздан буйрукла толтуруладыла

Бахсан муниципал районда РФ-ни Президентини май буйрукларын толтуруу жаны баш кыауум иш тамамланганды. Кыалайда, кыалай болушук этерге керек болганын ачыклаганы «Жол карта» куралганды. Аны келтереди билем биреуде баш чекленеи системада болуму ижидирюу жаны баш жумушла этилгенди. Планада салынган борчлагга кӱре, бу бӱлекюдеде урунганыны иш хакларына кыошулганды. Биогендоже районну культура

урчедениаларында 48 адам урунады. Орта эсеп баш алгында, аланы иш хаклары 13823 сомга жетеди. Кыошак билем берген окуму юйледе ишлегени уа ортокте айлыклары 15862 сом болады.

2011 - 2014 жылдада сабий садла жерле жетиширча этир ючюн, районну оюнч школдуна тийишли курулуш ише бардырылганды. Аны баш аланы мурдооруда кыошак халда 885 сабийге жер куралганды.

Атамла

Кымыл малчылыктыга - 6,1 миллион сом

Россейни Эл молк министрствосу баш Къабарты-Малканы Правительствоу эттен келишимге кӱре, кырай бюджеттен бизни республикага субсидия халда 61 миллион сом берилдик. Бу ах кымулны малчылыктыга буйтууга, ол санда этил малчылыктыга да блӱонорюкю, ишел билгенди. КъМР-ни Эл молк министрствосу пресс-службасында.

Ведомствону блӱонюно башчысы Руслан Шебуахов айтанна кӱре, бу иш (кымулны малчылыктыны) тийишлисича куруу эм бардыруу дауу да блӱонорюкю, 461 миң туннадан аслам сауулганды. Быйыл а эт алууда да буйлак жетишимге жетерге таукаллик барды. Ал тергеулерге кӱре, быйыл аллай продукциядан 101 миң тонна чыгарылыгыды.

Бизни корр.

Экология

Суу жагаланы тазалагандыла

Алгарыкда Чегем районда кезилуе суботник болганды. Бу жол анга кыатышанла - битеу да 550 адам - Чегем, Шалуска эм Нальчик суулары жагаларын кир-кичкенден тазалагандыла, деп билдиргенди жер-жерли администрацияны пресс-службасында.

Бизни корр.

Социальный жумушпа

Кеслерино энчи миолкерин жарашдырырга, аны кенгертирге, ол санда малла, юй кыаттыла жагырга сойюп, анга кыолайды жеткенге кӱрди. Ма алагыра аллай онг тапдыруну кыайгысын КъМР-ни Уруну, иш баш жалчытуу эм социальны кыоруулау министрствосу да этеди. Ол иш кылай курулганына юсюнден аны ючюн жууалы болган Социальны кырай болушуктуу социальны контрактха кӱре тохтадыруу эмда тӱлеу жаны баш комиссияны бу конюде

Молк кыурагга суйгенде - танг себеплик

Комиссиячылары.

бардырылган жыйылууда айтылганды. Аны профильли ведомствону таматасы Тубейланы Альберт бардырганды. Ол энчи иели молк кыурагга суйгенде болушуктуу этиу жаны баш социальны проект жарашдырылганын, ол ишлегени эки жыл болганын, кесини хайырын да кӱргӱзтенин чертип айтканды.

«Ол кыыйын жашуу болумга тошюн юйорлеге деп этилген мадарды», - дегенди Управленистервоуу блӱонюно таматасы Лидия Арахова

уа аллай болушуктуу онбир юйор суратканын билдирди, хар бирини юсюнден да энчи тохтап айтканды. «Ала кӱп сабийли эмда кыолайсы юйорледе. Асламысы республиканы Урван, Май, Бахсан, Чегем, Прохладна районларында эмда Бахсан, Прохладна, Макохий, Чегем шахарлада жашаганында», - дегенди ол.

Социальны лыгала эмда тӱлеу жаны баш департаментти башчысы Къаняланы Мураткырандан болушук агар коню, социальны жумушланы тамам-

лауучу жер-жерли арагга барырга кереклини айтканды. Запвление ары тошкенден сора аны жазганын жашуу болуларыно юсюнден акт жарашдырылды, битеу хазырланган документте министрствого жибериледи, анга залга тынгылы кыарайдыла, дегенди.

Комиссияны кыаууму запвление берген онбир адамга да болушуктуу этинуу кабыл кӱргенди. Алай баш хар юйорге 33 миң сом культураны баш миң сомга дери тӱендикти. Аханы завистелье 3-6 айны ичинде кӱрӱлгга алылгыдыла. Керек болса, социальны контракт бир жылга да созулды.

БЕЛГИЛЕУ

Ыспас сӱзле, сыйлы атла, сауыгала да - мардасыз кӱп

«Къабалккына» ООО-ну генеральны директору, КъМР-ни культураны сыйлы кулукчуусу Роза Гетежева бу конюде кесини юбилейин белгилегенди. Анга уллу хурмет этип, Дуния Артыт комитетини Шамал Кавказда прдствительствосу Нальчикде Кырал кондет залда кууучулык инигр кыураганды.

шахарында окуна бар эдиле кыоакыла. Аладан сора да, Халкыла аралы черес ассоциацияны президентини Хаути Сохроко, КъМР-ни Парламентини Культура, гражданд обшествоу айтканы эм асламы информатив органна жаны баш комитетини прдседатели Борис Паштов, Россейни Кингозгӱзгӱдӱлерини ассоциацияны президенти, «Ах шахаризидательствону генеральны директору Константин Чеченев, жазыучу эм тарыхчы Сафарби Бейтуганов, тийишуланы Нальчик шахар советини прдседатели Лидия Дингӱшев, КъМР-ни культураны кулукчуусу, композитор Эю Арахова, Роза Исметлова туруу есен Урван райондан эмда Темиржаныны тукумдан) Роза Гетежеваны кыайн анысы ол тукумдан) да кӱпӱл келген эдиле.

Хурмуу заманда айткандан багылы не зат барды деген эди, сахнага чыгып, Хаути Сохроко, «Бизни арабыда Розага алгга итинген, намысы, сыйы да бийикке жорюган, аны айтылган адам болганы баш этемленебиз», - дегенди К. В. Чеченев а. Роза Исметлованы профессионал усталыгына бийик багга берилген, «Ветеран российскыо кингозгӱзгӱдӱлерини ассоциацияны Сыйлы белгиси баш сауыланганын да айтканды, ассоциация кыураганыны тогуз жыл болады да, ол заманы ичинде бу белги жалау свгиз адамга берилгени, ала бары да эр кишиле болганын чертип айтканды.

«Махтарыгга тийишли болган адамга огурулу сезлени заманда айткандан багылы не зат барды деген эди, сахнага чыгып, Хаути Сохроко, «Бизни арабыда Розага алгга итинген, намысы, сыйы да бийикке жорюган, аны айтылган адам болганы баш этемленебиз», - дегенди К. В. Чеченев а. Роза Исметлованы профессионал усталыгына бийик багга берилген, «Ветеран российскыо кингозгӱзгӱдӱлерини ассоциацияны Сыйлы белгиси баш сауыланганын да айтканды, ассоциация кыураганыны тогуз жыл болады да, ол заманы ичинде бу белги жалау свгиз адамга берилгени, ала бары да эр кишиле болганын чертип айтканды.

«Не заманда да, кимге да болушуктуу этерге аштыганы, аны тилин, ишн тынгылы тамамлауу, кыатындагылыга тынгылай, эшите да билген, бирчиледе уа эр кишини кыолдан келмеген жумушун да толтурган огурулу тишери. Роза Исметлованы оушаныран аны тангыяна ботон бек белгилейди. Дегенди башында сангынлыкты органы таматасын «Жоокажылыкты мененаты», «Бизнес-слова» деген орденни кавалери, «Бек иш ишлегени ючюн», «Сезӱне кертичи болганы ючюн», Россейни халкларыны артидаасы кыураган «2014 жылны адамы» деген халкыла аралы конюрусу лауреаты, Нальчик шахар округта «2006 жылны тишери» деген конюрусу лауреаты. Ол конга «Урван районну сыйлы граждандын» деген ат да кышулды.

«Кыурагга дагында кӱп ашык сӱзле айтылгандыла. Ол кеси да билмей тургандай сейрилик ише да болгандыла. Бу ише жазыла турпу, Роза Гетежевадан ол артыкча бек нени ойлогенин сорганды. Ол туудукларыны аты баш назму жазылары тилеген эди. Урау Бегуганов тизгине хазырлаганды. Ольга Сохрокова максам салганды. «Туудуклары» деген жырны уа байрамда Кырал музыкалы театры солисткасы Мадина Мамбоева айтканды. Болсада ол коню анга бек уллу сауыга уа аны туудуклары - «Анатолы баш Ариан - болгандыла. Ала аналары баш ол коню Индикен келген эдиле. Роза аны билгенди, туудуклары сахнага чыгып аны. Анатолы баш Ариан орус эмда ичинде тилеге алгышылагында ынчалар.

Ол инигрде Роза Гетежева, андан сора да, кӱп сауыгаланганды, анга башка сыйлы атла да аталгандыла: «Жоокажылыкты мененаты», «Бизнес-слова» деген орденни кавалери, «Бек иш ишлегени ючюн», «Сезӱне кертичи болганы ючюн», Россейни халкларыны артидаасы кыураган «2014 жылны адамы» деген халкыла аралы конюрусу лауреаты, Нальчик шахар округта «2006 жылны тишери» деген конюрусу лауреаты. Ол конга «Урван районну сыйлы граждандын» деген ат да кышулды.

Тубешюно ахырында сахнага Темиржаныны тукумун атындан «Зеленюк» таматасы Махти да чыкты чыкты, келичилерин алгышылганды эмда ол керти да не уллу махтарга да тийишли болганын черткенди.

Бу жигер тишериуун алгышылгара келгене уллу залга сыйналмай окуна кыалгандыла. Аланы араларында жуукчулары, тенгери, коллегалары, Москвадан, Санкт-Петербурдан, Чечен Республикадан, Юг Осециядан, Индия кырайлы Кашмир

Тубешюно ахырында сахнага Темиржаныны тукумун атындан «Зеленюк» таматасы Махти да чыкты чыкты, келичилерин алгышылганды эмда ол керти да не уллу махтарга да тийишли болганын черткенди. Инигрде Черим Ороково, Бийланы Аслан, Севгелана Тухалегова, Джульетта Меозова, Юг Осеция Республиканы халкы артисти Наддар Гуаеве, Чечен Республиканы халкы артисти Магомед Псаев, Адагояны халкы артисти Сатбин Шхабазов, «Илим кыауум», «Кабардинка» кырай телсуп ансамбли, Урван райондан «Нартшур» сабий телсуп ансамбли эмда дуурбасчылары Арсен Алов башчылык этген ансамбли жырлап, теспеп, жыйыпганыны кӱлперин кӱргенди.

Федерал басма нени юсюнден жазды

Дарманланы реколарны чек салыныркыды

Правительствоу кырайлы жагаларына реколарны чек салыныркыды. Дарманланы багышларына кыаты контроль этерге деп аллай бек чыгарганды. Кырал конютролю ишине регион властыла предпринятииланы конюрулары жууакта тартырга болуктудула. Аны баш бирге Министрлени Кабинетини белгимде контролюю ошдурмагга, бизнесменелери башарын «кыра палана» кыюлдуула жакеди деп шарт айтканды. Бу ишн халанда законна кӱре бардырыга тийишлиди.

Жылы башында бери жашуу мағаналы дарманла 7,2 процентте, тизмеге кирмеген медицинамент 29 процентте кӱрӱлгӱнелерин белгилемге жарамыз. Быйылны биринчи юк айында Миндрив баш Генпрокуратура 22 регионда дарманла сатууда эки миңден ашык бузуктук этилгени ачыклаганды. Энди уа региондагылыга дарманланы багышларына контроль этинуу жоруклары шарт тохтадырылгандыла.

ДАХЛАТЛАНЫ Марзиг.

Магъаналы ушакъ

Вячеслав Губжев бла тобешумо «Спортак-Нальчикни» Новокубански «Биологу» бла матчындан сора болган эди. Бизнилик хорлагъанлары ючюн ушакъ ийгерим ккууангиле жашырмай эди. Аны футболда жолу жангыз да «Спортак» бла байламлы эди дерча тойлоду. Ол анда онжетти сезону ойнаганды, клубну тарыхында энгиде дерки да эм иги бол бардыгге салыды. Нальчикде тренерлик этип да олсаткытай болганды.

Ары дерки эки-юч жылны республиканы чемпионатын ючюнчю дивизионунда турганды. Алгга командалы экинчи тренери, ызы бла жаш тёлю командалы баш тренери болганды. Ахыр юч жылда у ол аны спорт директоруу.

Вячеслав ГУБЖЕВ:

«Бусагъатда тышындан келген футболчуланы кетерсек, оюнну качественосу игизге айланмаз»

Вячеслав Мухомедович, 2014 жылны алында регионда профессионал футболну айнуунада тюрлениле эс-ленген эдиле. Республикалы командада жер-жерли жашларыбыз ойнаргга керекдиле деген магъаналы жоруук эди. Алай бу башламчылык жалаанда сөзлө «кызгылт аяк» тышында адамна шеюнда да бардыла. Ала бизге керекдиле огьесе мында жангыз да бир кесек заманнымы турлуктуруу?

Командабыз кесибизни адамларыбыздан кыралса, ажайда да, игиди. 25 футболчуну талхын кыйтын да тойлоду. Алай бусагъатда тышындан келгенлери кетерсек, оюнну квалитетосиге айланмаз. Бизниликни хазырлыкларын жалгъан халда «кётюрскен», майданга он неда бу спортчуну кесибизден деген хыйсан бла ийсек - ол да бек терсди. Ала конкурентигга чыдарлык болурга тыйишдиле. Тышында а кертиси бла кыруу, хайыр келтирилкени чакырыргга болуктуруу.

Келигиз, кез алыбызгга эски заманалы келтирейик. Сөз ючюн, бу келгиле Россияда, СССР-дача, халкъланы

Марат Шогенов (Оренбург «Газовик»), Аслан Дышеков («Спортак-Нальчик»), Шауаланы Алихан («Пермь «Амкар»), Азамат Балкаров (Кырым «Витязь»), Онг жанында - Марат Дазахмишев («Машук») бла Заурбек Конов («Спортак-Нальчик»). Чыбауула - Арсен Гошюков бла Амир Бажов (жикс да - «Спортак-Нальчикдеги»). Мында запаснойла - Аппаланы Хъзыр (Оренбург «Газовик») бла Ислам Машуков (Хабаровск «СКА-Энергия»).

Бир-бир ткууумла бла запаснойланы ткуууму талай адамны

чакыргъанларында, ала ары кетгендиле. Алай бла, мени акълумра кере, жетишимле болдуруу ючюн, бу шартла керекдиле: ата-аналаны эм клубну башчыларыны жанындан-тёзомлюк эмда сабыилени кеслерини спорда ёсертте итинуюлукери. Тренерлик вирусдан сау болурга амал жокъду, дейдиле. Башха айтханда, бу ишни бир кере бардырып кёрген аны ардаг кыюлайды. Сизни аны жорегигиз артта - юйретюуге - тартаймыды?

- Аны ючюн, тренерлик ква-

спарткадаларын бардырайык. Сиз оюн эттенден бизни жыйымдык командабыз кыалай болук эди?

Командагга адамланы у кыаллай шартлагга кере жырлгга дейсиз?

Жарын кыоруулауда - Резиуан Мирзов (Москва «Спартак»), Марат Губжев (Тула «Арсенал»),

свейрсиндилрик эселе да, мен аланы болгюнюм болуларына угъай, онгарына, командаларына хайыр келтирилкыларына кере сайлагъанма алай.

Сиз кыалай сунасыз, жууук заманда командалы жангыз да кесибизни жашларыбыздан кыуаргга онг болуктуруму?

Ушакъны Виктор ШЕКЕМОВ бардыргъанды.

лификацияны ётерге, тийишли предложение да алыргга керекди.

Ол барысы да барды, сора уа?

Келир жылда хазна. Алай ауурлуктугга нерваларым чыдарла деп сунмайма.

Къыргъан аурууну тыяргга

Озгъан айык конде битеу дуньяда СПИД-ден ёлоп кетгенлери эстеру жаны бла халкыла аралы акция бардырылгъанды. Нальчикде аны бла байламлы бушулуу митинг, бу ауругга кыажу араны арбазында ойнагъан «Жертвам эпидемии ВИЧ/СПИД» посвящается» деген эсертмени кыатында болганды. Анга тийишли специалистле, медицина коллежджи студентлери, кеп функциялы

жаш тёлю араны келечилери эм башха кыатышхандыла. Спидге кыажу учреджени-ани поликлиника бөлөмоню башчысы Аминат Шомахова айтангга кере, боюнложоде Къабарты-Малкъарда СПИД-ден ауругъанланы саны 970 болады. Ол бу захта адам кыалай жукъгъанын, анга не мадар этерге болгюну билдиргенди, дин кыуулуучула да дууа окъгъандыла.

чакыргъанды. «Точка опоры» жамауат организацианы келечиси Азамат Азубовок СПИД арт жылда «жаш» бола барганына эс бурганды. Былтур республикада бу аурудан 31 адам ёлгенди. Жыйылгъа келгенле аланы санына кере алай бир акъ шартла жибергендиле кёктө-дин кыуулуучула да дууа окъгъандыла.

Наталья БЕЛЫХ.

Кесини ауурлугунда - бек кючю

Европаны эм дуньяны биринчили-ликтерини алында Румынинда бардырылгъан халкыла аралы турнир спортчугга кыаруулаын сынаргга болушанды. Аны республикадан Элбрус району Сабий-жаш тёлю спорт клубундан Россияни биринчили-

гини алтын призёру Локьяланы Мурат кыатышханды. Ол жыйымдык командалы санында 96 килограмм ауурлукта урише, тёрт сормешинде да кытындан. Ол угъай, финалда кыарылын ултыргъы чемпиону Башкортостан-

дан Нохчо Лабазанову 9:0 эсеп бла хорлагъанды. Аны бла Мурат бу ауурлук категорияда кыаралда эм кючю болганын энтта бир кёрпозтгенди. Аны РФ-ни сыйлы тренери Локьяланы Юрйи юйретди.

Авиа-ракетомоделизм

Республикада - биринчи, къыралга уа - ючюнчю

Авиа-ракетомодель спортдан, аны айнтыр эмда жаш адамланы аны бла кюреширге кёллендир муратда бизни республикада «С.П. Королёву Кубогу» атлы эришуле быыл биринчи кере бардырылганды. Анга кыатышхан Москваны, Белгород, Мурманск, Тюмень, Свердловск областладан командаланы ораарында Терк, Урсан эм Элбрус районланы келечилери да болгандыла.

Ападан эм бийик кёрюмдолеге эришуно алты тюрлоосонде саныхан Элбрус району Сабийлими эм жаш тёлюнчю хорлагъанды, комюшон Гудачырмачылыгыны айнтыру арасыны «Метер» клубу жетгенди. Тюрлю-тюрлю модельде битеукоманда захётта ала

бир алчы эмда эки ючюнчю жерлени алгъандыла. Энци захётта Куулийланы Исмаиыл хорлагъанды, комюшон Гудачырмачылыгыны айнтыру арасыны «Метер» клубу жетгенди. Тюрлю-тюрлю модельде битеукоманда захётта ала

Анатолйи ТЕМИРОВ. СУРАТЛАДА: (башында) «Метер» клубу командасы; (тюрлю-бонде) стартта хазырлануу.

Шыанылукуну телефону

Аслам сабий сёлешгенди

Полиция сабийликин кыоруулауда деген Битеуросей акцияны чеклеринде кырулган «шыанылукуну телефонуна» 40 акыбалык болмагъан сёлешгенди. Аны юсюндан бизге ведомствону пресс-службасындан билдиргендиле. Бюгюнложоде акция кесини ишин бошавганды. Оюмларын айтхан сабийлини бла ата-аналаны сорууларына жууапланы акыбалык болмагъанлы ишлери жаны бла специалистле, психолог, министрствону право жаны бла бёлөмоню келечилери бергендиле.

телефонуна» сёлешгенле белгилли этилген проблемала барысы да сюзюлюкюнде. Сабийлеге бла ата-аналагга юйор болум бла байламлы законла да аныталыгъандыла.

Прокуратура

Контрольгга алыннганды

Нальчике парковкалада захкылагга бууукулукъла этип, машинилени савыргга чырмагъан темир конструкция кетерюню прокуратура кесини контролюна алганды. КъМР-ни прокуратурасыны эсертюилери бла КъМР-де УГИБДД-ни инспекторлары алай конструкцияны ачыкылау эмда ала кетерю жаны бла жуушуланы толтурдыла. Алай бла бу конюнде Нальчик шахарны жашу-журт коммуналы молу управлениганы Лениноты алы орамда РФ-ни Налог службасыны КъМР-де Управлениганы ме-клямыны алында парковкада алай темир конструкцияны кетериге тийишли болганы эсертюлгенди.

УРУЧЛУКЪ

Ноутбуклагга кез къаратхандыла

Быйыл 16-чи майда полицианы «Урванский» бёлөмоню 35-жыллык нартъквалачи келгенди. Ол 8-чи майны кечесинде, Нартъквалада юйолден бирини терезесинден кирип, 20 минг сом турган ноутбукну урлагъан айтханды. Полициягга бу иш бла байламлы сюзю бошавгандыла, туугъан баша акимчиликкагга кыатышхан бла кыалганы тинтилди.

НИЗАМСЫЗЛЫКЪ

Аварияда бешеулен ачыгъанды

Озгъан айыкыда 13-чю майда ингирде 17 сакът 20 минута «Кавказ» Федерал жолну 385-чи километринде Стоко элин ийресинде эки «Газель», «ПАЗ»-эм «Ситроен» машинала кыагышхандыла. Ал тинтиулен ачыкъланганыча, пассажирлени жюрютген «Газельни» водители, Питгорскдан Нальчикке келе, Стокога бурлган жорде, алында келген баша алай машинагга жол бермей, аны бла кыагышханды. Андан сора ол, тохтамай, чартлап, «ПАЗ»-эм «Ситроен» машиналы да ургъанды. Аварияны кезююнде беш адам ачыгъанды. Ала Зольск районну саулукъ сакылау учреждениланы жетдирилгендиле.

Управлениганы шахарда жашагъан биреулен келип, ким эсе да аны юйюне кирип, багысы 24 минг сом турган ноутбукну урлагъанына тарыкханды. Полициягга, оператив-тинтиу ишле бардырып, бу амалыкыны этген адамны тохташдыргъандыла. Ол алгъын да суд этилген 22-жыллык нальчикчиди. Жаш амалыкыны эттинге жендиргенди, анга уголовный иш ачыгъанды.

УЧРЕДИТЕЛЬЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛЫНИ ЖАМАЛ
РЕДАКЦИЯ: БЕШПАЙДАНЫ Муталин (баш редактору оубрасары) ТЕКУЛАНЫ Хава (баш редактору оубрасары) ТАКЪЫЛУЛАНЫ Борис (жуаулы секретары) САРАККУЛАНЫ Асият ТИКАЛАНЫ Фатима
ТЕЛЕФОНЛА: Редактору приемный - 42-63-01. Баш редактору оубрасары - 42-38-21, 40-04-82. Жуаулы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корресптор - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕ.НОМЕРИ: Жамауат-ноуттика жашуу - 42-67-68, 42-24-02. Културга - 42-75-82. Социалый-экономика - 42-66-73, 40-59-18. Жанылыккъла эм спорт - 40-39-93, 42-66-71. Окуучуула бла байламкъыла жюрюкю эм реслама - 42-37-94. Тилманла - 47-31-28. Сурут алычуу - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кыагъат жюрютмейди. Кюл жазмалагга ресмины утилюшени эм ала артта кыайтармайдыла. Газете басмаланган материалла айтхан оомола редакцияны оюму бла келешиместе болуктуруу. Алай айтханын хар зат ючюн Россия Федерацияны Басманы юсюнде законуна тийишлиликке материалланы авторлары кесерди жууулулды. Редакция автордан 400 газет тизгинден (машина бла жазылган 5-6 бет) кетюно алмайды. Газет Басманы эм асыамы информацийны эркинликери кхорурдуу жаны бла Кыабарты-Малкъар регион инспекция 1994 жылда 14-чю июнда регистрация этилгенди. Регистрация номер — 0066. Индекс - 51532

Газетни басмагга КъМР-ни Басма эмда асыамы коммуникация жаны бла кырал комитетини комюкатор службасы хазыр этгенди. Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33
Газетини ислерине тапдыруу ючюн КъМР-ни атыл саваны Федералый Управлениганы жууулулды. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10
Газетини роингача сатлу ючюн КъМР-ни «Роспечать» акционер обществос жууулулды. Телефон: 42-69-34

Номерге графике кере 19 00 сагъатта кыол салынганды. 20 00 сагъатта кыол салынганды
ГАЗЕТНИ НОМЕРИ: ЧЫГЪАРЫШЛА: Москваны Зуура - дежурный редактор. Кетерюшланы Зуура - жуаулы секретары оубрасары, Акучушаны Феруза - (1,2-чи бетле), Зезаланы Лиза - (3, 4-чи бетле) - корректор. Тиражы 2100 экз. Заказ № 808

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИУАТЫЛЫН АДРЕСИ: 360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5. элбрус@mail.ru